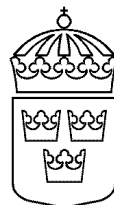

Finansutskottets yttrande

1995/96:FiU5y

Statlig garanti för anordnande av olympiska sommarspel i Sverige år 2004

1995/96
FiU5y

Till kulturutskottet

Kulturutskottet har berett finansutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1995/96:189 om en statlig garanti för anordnande av olympiska sommarspel i Sverige år 2004 samt de motioner som väckts i ärendet, inklusive ett under allmänna motionstiden 1995 framfört motionsyrkande.

Utskottet

Finansutskottet vill med anledning härav framhålla följande.

Stockholms kommun har beslutat att ansöka om värdskapet för de olympiska sommarspelen år 2004. I en skrivelse till regeringen har kommunen föreslagit att staten gentemot Internationella olympiska kommittén (IOK) skall garantera att spelen kan fullföljas på det sätt som anges i ansökan. Regeringen ställer sig i propositionen positiv till förslaget men förordar samtidigt att garantin utformas på ett sådant sätt att det statliga åtagandet begränsas.

Till grund för kommunens planer ligger en budget, i vilken kostnaderna för spelen beräknas uppgå till knappt 11,7 miljarder kronor räknat i 1995 års penningvärde. Härav är drygt 1 miljard kronor reserverade för oförutsedda ändamål.

I den redovisade budgeten är inkomsterna något större än utgifterna, och spelen beräknas kunna ge ett överskott på 50 miljoner kronor. Av inkomsterna väntas TV-rättigheter bidra med 4,6 miljarder kronor, överskott från ett OS-loteri med 2,5 miljarder kronor och olika typer av sponsorsavtal med 2,0 miljarder kronor.

De 2,5 miljarder kronor som budgeterats som inkomster från OS-lotteriet bygger på förutsättningen att ett sådant lotteri skall kunna omsätta 800 – 1 000 miljoner kronor per år i sju år och ge en genomsnittlig behållning på ca 350 miljoner kronor per år. Denna bedömning har kritiserats i några av de remissyttranden som avgivits i ärendet. Riksrevisionsverket ifrågasätter de marknadsmässiga förutsättningarna för att etablera ett OS-loteri som uppfyller detta mål och anser att risken är stor för att inkomstposten helt bortfaller. Lotteriinspektionen utpekar OS-lotteriet som ett riskfyllt projekt, och AB Tipstjänst anser att bolaget, om det ges möjlighet att ordna ett helt nytt OS-

anknutet on line-lotteri, kan bidra med ett överskott på mellan 1 och 2 miljarder kronor fram till spelens början.

Det tilltänkta OS-lotteriet skall sålunda svara för drygt 20 % av inkomsterna men utgör samtidigt en svag länk i spelens finansiering. Av denna anledning föreslår regeringen att det statliga stödet utformas som en paketslösning med delvis annan uppbyggnad än de garantiåtaganden som staten lämnat när Sverige sex gånger tidigare ansökt om att få anordna de olympiska vinterspelen.

Paketlösningen kan i princip spjälkas upp i tre delförslag.

Staten skall för det första ge en s.k. fullgörandegaranti till IOK, dvs. fullt ut garantera de förpliktelser som Stockholms kommun som arrangör av spelen har gentemot IOK. Så långt skiljer sig det nu framlagda förslaget inte från tidigare garantiåtaganden. Vad som är nytt är emellertid att Stockholms kommun i efterhand skall betala de eventuella kostnader som staten åsamkas om fullgörandegarantin behöver infrias.

Staten skall för det andra till Stockholms kommun erlægga 2,5 miljarder kronor, motsvarande de lotteriinkomster kommunen tillgodoräknat sig i sin OS-budget, förutsatt att staten får ansvaret för lotteriverksamheten. Överskottet från lotteriet skall helt eller delvis finansiera det statliga bidraget till kommunen.

Stockholms kommun skall slutligen med regeringen kunna ta upp frågan om hur eventuellt större, negativa förändringar av växelkurser skall hanteras.

Av intresse i sammanhanget är också de merkostnader som uppkommer för de statliga myndigheter som berörs av spelen, i första hand Rikspolisstyrelsen. Riksrevisionsverket har uppskattat dessa merkostnader till ca 1 000 miljoner kronor. Av propositionen framgår att dessa eventuella merkostnader i huvudsak uppkommer i anslutning till spelens genomförande. De kommer då att bli föremål för sedvanlig budgetprövning, vilket enligt vad som uppges innebär att de kommer att finansieras.

Finansutskottet gör för egen del följande bedömning av förslagen i propositionen.

Utformningen av fullgörandegarantin

Enligt OS-stadgan krävs att de städer som kandiderar för att anordna de olympiska spelen skall kunna lämna sådana finansiella garantier som bedöms tillfredsställande av IOK:s verkställande styrelse. Något formellt krav på att staten skall stå som garant finns inte, utan de kandiderande städerna kan själva om de har sådana förutsättningar utfärda erforderliga garantier. Regeringen har emellertid bedömt att Stockholms utsikter att erhålla värdskapet för spelen ökar om staten gentemot IOK garanterar att spelen kommer till stånd i enlighet med de redovisade planerna.

Finansutskottet delar regeringens bedömning att staten på angivet sätt bör stödja Stockholms kommuns OS-kandidatur. Såsom också påpekas i propositionen ger ett arrangemang av detta slag ett betydande goodwillvärde för vårt land och för svenskt näringsliv med många positiva bieffekter på samhällsekonomin. Med hänsyn härtill tillstyrker finansutskottet att staten gent-

emot IOK garanterar de finansiella förpliktelser som Stockholms kommun som eventuell arrangör kommer att få gentemot IOK.

Inför de förhandlingar som regeringen avser att ta upp med Stockholms kommun finns det skäl att närmare uppmärksamma vissa frågor som är förknippade med det tilltänkta stödet. Framför allt bör de statsfinansiella konsekvenserna av det föreslagna garantiåtagandet närmare analyseras för att full klarhet skall råda om hur ett eventuellt infriande av garantin skall finansieras. I anslutning här till bör enligt finansutskottets mening också bl.a. följande omständigheter övervägas.

Den föreslagna garantin är en fullgörandegaranti, som fullt ut täcker de förpliktelser som Stockholms kommun har gentemot IOK. Det innebär att garantin inte är begränsad till sin omfattning. För garantin, som blir aktuell först om IOK godkänner Stockholms ansökan, skall någon avgift ej heller utgå. Däremot skall Stockholms kommun, i den mån garantin behöver infrias, i efterhand ersätta de kostnader detta för med sig för staten.

Riksdagen har på förslag av regeringen tidigare lagt fast riktlinjer för den statliga garantigivningen. De uttalanden som därvid gjorts i olika sammanhang¹ kan sammanfattas i följande punkter.

- Nya garantiformer skall prövas lika restriktivt som vanliga utgiftsåtaganden.
- Vid prövningen skall särskilt uppmärksammas de risker som är förknippade med den tilltänkta garantigivningen.
- Den statliga garantigivningen bör inte innehålla något subventionsmoment.
- Samtliga garantier skall avgiftsbeläggas.
- Avgifterna skall i samtliga fall tas ut i förskott.
- Avgiftsbeläggningen bör omfatta även den outnyttjade delen av en beviljad garanti.

Av kravet på en avgiftsbeläggning av garantierna följer att det måste finnas en beloppsmässigt preciserad ram för den beviljade garantin.

De återgivna principerna lades fast i mitten av 1980-talet. Mer betydande avsteg från principerna har därefter gjorts vid bl.a. följande tillfällen.

I samband med bankkrisen i början av 1990-talet inhämtade och fick regeringen ett beloppsmässigt obegränsat bemyndigande att besluta om stödåtgärder i form av garantier, lån, aktiekapitaltillskott m.m. för att säkerställa ett fungerande betalningssystem (prop. 1992/93:135, 1992/93: NU16). Några garantiavgifter togs inte ut i det sammanhanget.

Riksdagen har tidigare vid sex tillfällen beslutat lämna en statlig garanti för genomförandet av de olympiska vinterspelen. Detta skedde första gången våren 1978 och senast våren 1994 (prop. 1993/94:240, 1993/94:KrU35). OS-garantierna har saknat beloppsmässig begränsning, och det har aldrig ställts krav på att arrangörerna skall erlägga någon avgift för dem. Garantierna har dock inte behövt utnyttjas eftersom IOK aldrig godkänt någon svensk ansökan.

¹ Prop. 1983/84:150 bil. 1 s. 46, prop. 1984/85:150 bil. 1 s. 59 samt prop. 1985/86:100 bil. 1 s. 43.

Den garanti som nu föreslås för Stockholms kommuns OS-ansökan tillgodoser alltså inte de generella krav som riksdagen tidigare har lagt fast för den statliga garantigivningen. Å andra sidan avviker den inte från det mönster som använts när liknande garantier tidigare ställts ut, undantaget det uttalade krav som nu finns på att Stockholms kommun i efterhand skall betala de kostnader som staten åsamkas om garantin behöver infrias.

Riksdagen har alltså tidigare slagit fast att det är angeläget att nya garantiåtaganden underkastas samma restriktiva prövning som förslag till nya utgifter. Enligt finansutskottets mening är en sådan prövning viktig inte minst i rådande statsfinansiella läge då mer betydande utgifter för garantier som behöver infrias kan motverka ansträngningarna att komma till rätta med budgetunderskottet, och därmed också skada tilltron till nödvändiga besparingar.

Den närmare innebörden av det återbetalningskrav som skall ställas på Stockholms kommun framgår inte av propositionen. Normalt försöker emellertid staten alltid återvinna infriade garantier. Enligt förslaget skall garantin till Stockholms kommun infrias om kommunen inte förmår fullgöra sina åtaganden gentemot IOK, vilket torde inträffa bara om kommunen är allvarligt finansiellt försvagad. Hur kommunen i ett sådant läge skall kunna återbetala de kostnader som staten åsamkats berörs inte i propositionen.

Av propositionen framgår ej heller hur ett eventuellt infriande av fullgörandegarantin kommer att påverkas av de nya budgetprinciper som tillämpas vid behandlingen av statsbudgeten.

Statsbudgetens utgifter och inkomster bruttoredo visas numera, och som en följd härav bör utgifterna för en eventuellt infriad garanti i sin helhet redovisas på budgetens utgiftssida medan inkomsterna från de återkrav som detta för med sig i sin helhet bör föras upp på budgetens inkomstsida.

Med verkan fr.o.m. 1997 kommer ett tak att läggas fast för samtliga statliga utgifter exklusive statsskuldräntor. Taket kommer att anges i nominella termer och skall omfatta utgifterna under den närmaste treårsperioden. Den restriktivare budgetprövning som detta ger upphov till kommer generellt sett att begränsa utrymmet för mer betydande, oförutsedda utgifter. En infriad garanti av större omfattning kan därför leda till att utgiftstaket inte håller, eller alternativt att andra utgifter trängs undan.

Det bör också noteras att utgiftstaket endast omfattar budgetens utgiftssida, och att det därför inte påverkas av om de tillkommande utgifterna är finansierade med inkomstförstärkningar. I det aktuella fallet kommer de återkrävda medlen dessutom sannolikt att flyta in på statsbudgeten med en viss fördröjning.

Av dessa skäl måste enligt finansutskottets mening de potentiella utgifter som kan följa på en infriad garanti uppmärksammas på ett helt annat sätt än tidigare.

Hur eventuella merutgifter föranledda av en infriad fullgörandegaranti för OS 2004 skall inordnas under utgiftstaket framgår inte av propositionen, ej heller hur de eventuella kostnader som uppkommer för staten i efterhand skall regleras med Stockholms kommun.

Finansutskottet förutsätter att regeringen inför förhandlingarna med Stockholms kommun närmare analyserar dessa förhållanden och klargör hur eventuella kostnader för infriade garantier skall finansieras såväl i ett längre som ett kortare tidsperspektiv. En sådan redovisning bör innefatta även förslag till finansiering av de merkostnader som uppkommer för de statliga myndigheter som berörs av spelen.

Av dessa skäl anser finansutskottet att kulturutskottet bör förorda att regeringen skall återkomma med en klarläggande redovisning i frågan så snart IOK eventuellt godkänt Stockholms ansökan. Den tilltänkta platsen för OS 2004 kommer att utses den 5 september 1997, och ett lämpligt tillfälle för en sådan redovisning är därför i 1997 års budgetproposition.

Reglering av valutaförluster

Finansutskottet har vid sin genomgång av propositionen inte haft möjlighet att närmare analysera beräkningarna bakom de enskilda inkomst- och utgiftsposter som finns upptagna i det av Stockholms kommun framlagda budgetförslaget. Finansutskottet har inte heller prövat de samhällsekonomiska kalkyler som redovisats i anslutning till framställningen. Dock vill finansutskottet i detta sammanhang ta upp en aspekt på budgeten, nämligen dess känslighet för valutakursförändringar.

Ungefär hälften av de inkomster som Stockholms kommun budgeterat för spelen utgår i USA-dollar. Det gäller inkomsterna från TV-rättigheter och TOP-sponsoring som tillsammans förts upp med 5,8 miljarder kronor uttryckt i 1995 års penningvärde.

Sedan sommaren 1995 har den svenska kronan stärkts, vilket tagit sig uttryck i att kursen på bl.a. USA-dollar sjunkit från 7:50 kr/dollar till för närvarande ca 6:80 kr/dollar. Förbättringen av den svenska ekonomin har alltså medfört att inkomsterna i Stockholms kommuns OS-budget försvagats med drygt 0,5 miljarder kronor, och att budgeten – allt annat lika – nu uppvisar ett ungefär lika stort underskott.

Av propositionen framgår att Stockholms kommun vid mer negativa kursförändringar skall kunna ta upp frågan med regeringen om hur effekterna av en sådan utveckling skall hanteras.

Enligt finansutskottets mening bör en naturlig utgångspunkt för regeringens överläggningar med Stockholms kommun vara att kommunen på egen hand terminssäkrar de beräknade dollarinkomsterna. En sådan åtgärd överensstämmer också väl med det synsätt som föredragande statsrådet Marita Ulvskog ger uttryck för på annat håll i propositionen. Hon framför där (s. 12) följande uppfattning, som enligt finansutskottets mening utgör en god grund för de förestående överläggningarna:

Ett projekt av denna omfattning som ligger så långt fram i tiden är med nödvändighet förknippat med stor osäkerhet när det gäller de ekonomiska bedömningar som kan göras i dag. Detta gäller såväl valutakurser som andra osäkerheter som påtalats av RRV. Garantin bör därför utformas så att statens åtagande framgår tydligt. De osäkerheter som är förknippade med projektets genomförande får inte drabba statsbudgeten. Garantin bör

Bidrag på 2,5 miljarder kronor till Stockholms kommun

Stockholms kommun avsåg ursprungligen att själv anordna ett särskilt OS-loteri som under en sjuårsperiod väntades tillföra 2,5 miljarder kronor till finansieringen av spelen. Med hänsyn till att flera remissinstanser ifrågasatt möjligheten att uppnå ett så stort överskott, förordar regeringen att staten gentemot Stockholms kommun skall garantera att kommunen erhåller det budgeterade beloppet, förutsatt att staten får ansvaret för lotteriverksamheten. I princip kommer alltså staten att ge Stockholms kommun ett bidrag på 2,5 miljarder kronor, och detta bidrag skall helt eller delvis finansieras med ökade lotteriinkomster. Den valda lösningen motiveras bl.a. med att ett statligt spelbolag besitter större professionell kompetens och därför har bättre förutsättningar än kommunen att framgångsrikt bedriva lotteriet.

Finansutskottet gör i anslutning härtill följande bedömning.

Det föreslagna särskilda stödet till finansieringen av de olympiska spelen bör enligt finansutskottets uppfattning ses som ett nytt statligt utgiftsåtagande, som öppet skall redovisas över budgeten, och som fullt ut skall finansieras. I den mån överskottet från det tilltänkta OS-lotteriet inte räcker till måste därför en kompletterande finansiering sökas.

Det bör i sammanhanget också noteras att det finns risk för att den i propositionen valda lösningen kan leda till att den direkta kopplingen mellan OS-lotteriet och spelens finansiering går förlorad. Med statsbidraget garanteras Stockholms kommun en inkomst på 2,5 miljarder kronor oavsett utfallet av OS-lotteriet. Samtidigt kan det hävdas att de som deltar i OS-lotteriet inte främjar de olympiska spelen som sådana eftersom överskottet från lotteriet endast används till att förstärka statskassan.

Ett sätt att upprätthålla sambandet mellan de olympiska spelen och lotteriet kunde därför vara att överföringarna av "lotterimedel" till Stockholms kommun inte görs i snabbare takt än vad som flyter in i form av överskott från OS-lotteriet. En slutavräkning bör dessutom göras år 2004. Omfattningen på OS-lotteriet kommer därigenom att bli direkt styrande för när och i vilken takt medlen förs över till Stockholms kommun. Ju större omfattning OS-lotteriet får, desto snabbare görs överföringarna till kommunen, vilket direkt gagnar arrangemangen kring spelen.

Riksdagens insyn i projektet

Av det garantiavtal som sluts med Stockholms kommun bör framgå att Riksdagens revisorer skall ha rätt att granska verksamheten i den omfattning de finner påkallat om Stockholms kommun ges möjlighet att arrangera spelen.

Med beaktande av de synpunkter finansutskottet här redovisat tillstyrker utskottet att regeringen bemyndigas att i enlighet med propositionen ställa ut en statlig garanti för genomförande av de olympiska spelen i Stockholms kommun år 2004. Kravet i motion 1994/95:Kr414 yrkande 8 är med propositionens förslag tillgodosett och kräver ingen ytterligare åtgärd. Detta motionsyrkande liksom de i anslutning till propositionen väckta motionerna Kr11–Kr16 bör enligt finansutskottets mening därför avstyrkas av kulturutskottet.

Stockholm den 18 april 1996

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

I beslutet har deltagit: Jan Bergqvist (s), Per-Ola Eriksson (c), Sören Lekberg (s), Lisbet Calner (s), Bo Nilsson (s), Sonja Rembo (m), Arne Kjörnsberg (s), Sonia Karlsson (s), Lennart Hedquist (m), Anne Wibble (fp), Susanne Eberstein (s), Johan Lönnroth (v), Fredrik Reinfeldt (m), Roy Ottosson (mp), Mats Odell (kds), Kjell Nordström (s) och Per Bill (m).

Avvikande meningar

1. Bidrag på 2,5 miljarder kronor till Stockholms kommun

Anne Wibble (fp) anför:

Jag delar utskottsmajoritetens uppfattning att staten bör stödja Stockholms kommuns OS-kandidatur genom att lämna en fullgörandegaranti till IOK. Samma synsätt ger Folkpartiet uttryck för i motion Kr12 av tredje vice talman Christer Eirefelt m.fl. (fp).

Såsom också framhålls i denna motion bör emellertid det lotterianknutna stödet på 2,5 miljarder kronor modifieras. Av propositionen framgår att risken är mycket stor att lotteriet inte inbringar 2,5 miljarder kronor. Skattebetalarna skulle då tvingas bidra med subventioner. I remissvaren framgår att en rimligare bedömning av överskottet från OS-lotteriet ligger mellan 1 och 2 miljarder kronor. Mot denna bakgrund anser jag att kulturutskottet bör föreslå att det lotterianknutna stödet begränsas till 1,5 miljarder kronor.

Jag ställer mig därmed bakom den linje som drivits av Folkpartiet i Stockholm, nämligen att OS-arrangemanget är positivt och värdefullt men att skattesubventioner inte bör utgå. I stället bör näringslivets stöd i form av sponsoravtal kunna utökas. Det är i nuvarande kalkyler lägre än vad tidigare arrangörer redovisat. Jag anser således att Stockholms kommun i de fortsatta förhandlingarna med företagen bör kunna nå ett resultat där näringslivets åtaganden blir väsentligt större.

Även finansutskottets majoritet har uppmärksammat den svaghet som ligger i att det saknas en koppling mellan det bidrag staten skall lämna till Stockholms kommun och de lotteriinkomster som skall finansiera stödet. Oavsett hur små överskott lotteriet ger kommer ju Stockholm att få det utlovade bidraget. Skall man nå verklig framgång med lotteriet är det som jag ser det av avgörande betydelse att lotteriet verkligen främjar idrottsliga aktiviteter. Det förslag utskottsmajoriteten själv lägger löser inte detta problem. I likhet med vad Folkpartiet föreslår i motion Kr12 bör i stället en bestämd del av inkomsten från varje OS-lott gå till en satsning på främst svensk elitidrott. Det skulle främja marknadsföringen av lotteriet och ge våra svenska idrotts ungdomar bättre förutsättningar inför ett OS på hemmaplan.

Jag anser alltså att kulturutskottet bör bifalla motion Kr12 (fp).

2. Avslag på propositionen

Johan Lönnroth (v) anför:

I yttrandet redovisar utskottsmajoriteten en rad betänkligheter mot det i propositionen föreslagna statliga stödet till Stockholms kommuns OS-ansökan. Denna kritik är enligt min mening välgrundad och ger stöd för de invändningar som Vänsterpartiet framför i motion Kr15. De slutsatser som majoriteten drar av sin kritik är dock märkliga eftersom man trots allt biträder propositionens förslag. Ett rimligare ställningstagande hade varit att med hänvisning till bl.a. Vänsterpartiets motion avslå propositionen.

Jag anser alltså att kulturutskottet i sin fortsatta beredning i första hand bör avslå propositionen och således tillstyrka det avslagsyrkande som finns i bl.a. motion Kr15 (v) yrkande 1. Om så ej sker bör kulturutskottet begära att regeringen skall återkomma med förslag om ett garantiåtagande utan subventionselement.

3. Avslag på propositionen

Roy Ottosson (mp) anför:

Finansutskottets majoritet tillstyrker det föreslagna stödet till OS-arrangemangen men räknar samtidigt upp en rad skäl som alla talar mot att ett sådant stöd skall lämnas. Att staten skall gå in med en så omfattande garanti i en tid då staten inte ens sanerat sin egen budget verkar ogenomtänkt. I likhet med vad som begärs i bl.a. motion Kr16 (mp) anser jag därför att propositionen skall avslås i sin helhet. Om riksdagen trots allt väljer att stödja arrangemangen bör enligt min mening det ske fullt ut. Propositionens krav att kommunen ska betala tillbaka utlösta garantier aktualiseras i praktiken i det fall då staten inte klarar av sina åtaganden, dvs. har alltför dålig ekonomi. Skall staten då ta tillbaka pengarna medför det sannolikt fleråriga negativa återverkningar på kommunal verksamhet som skola och omsorg.

Enligt min mening bör kulturutskottet således bifalla motion Kr16 av Ewa Larsson och Elisa Abascal Reyes (mp).

Sonja Rembo (m) anför:

Det är inte svårt att finna goda argument för att staten bör stödja Stockholms ansökan att få anordna de olympiska sommarspelen år 2004. Samtidigt är det emellertid uppenbart att ett projekt av detta slag är förenat med betydande osäkerheter och ekonomiska risker.

De ekonomiska bedömningar som ligger till grund för ansökan utgår från förutsättningen att arbetslösheten år 2004 fortfarande kommer att vara tillräckligt hög för att man skall kunna kalkylera med en positiv sysselsättnings-effekt. Detta ser jag som en rimlig utgångspunkt med hänsyn till den nuvarande regeringens politik. Spelen anses emellertid också medföra en ”välfärdseffekt” i form av ett ökat välbefinnande hos stora delar av befolkningen. Allt således enligt den kejsrerliga romerska strategin att bjuda folket icke bröd allena utan även skådespel.

Riksrevisionsverket har i sina bedömningar visat att projektet är förenat med synnerligen stora ekonomiska risker och osäkerheter. Olika räkneexempel visar att det budgeterade överskottet på 50 miljoner kronor kan förbytas till ett underskott på upp till 3 800 miljoner kronor. Under det senaste halvåret har kronan stärkts i förhållande till dollarn, och enbart denna omständighet har lett till att OS-budgeten redan nu uppvisar ett underskott på i runt tal 500 miljoner kronor.

Det statliga bidraget till Stockholms kommun på 2 500 miljoner kronor som skall finansieras med ett OS-lotteri är också ett vanskligt projekt. Genom att OS-lotteriet ombesörjs av ett statligt bolag blir det automatiskt befriat från inkomst- och lotteriskatt, vilket också förefaller ha förutsetts i de föreliggande kalkylerna. Dessutom kan den föreslagna finansieringen i huvudsak sägas vara fiktiv. AB Tiptjänst har visserligen framhållit att man med ett on line-lotteri kan få ett överskott på mellan 1 och 2 miljarder kronor, men om nu inte OS kommer till stånd i Stockholm kan säkerligen det statliga spelbolaget få in ett lika stort överskott till staten genom något annat on line-lotteri. Bidraget blir därigenom i praktiken ett ofinansierat stöd till kommunen.

Regeringen är medveten om de risker som är förknippade med fullgörandegarantin och har föreslagit att den utformas på ett sådant sätt att Stockholms kommun fullt ut tar ansvaret för de olympiska sommarspelens genomförande och ekonomi, och att statens kostnader i efterhand skall återbetalas av kommunen. De risker som är förknippade med projektets genomförande sägs inte få drabba statsbudgeten.

Hur detta rent praktiskt skall lösas framgår dock inte av propositionen. Eftersom regleringen skall göras i efterhand är det uppenbart att infriandet måste leda till åtminstone en tillfällig belastning på statsbudgeten. Sannolikt kan denna belastning också komma att bli tämligen långvarig eftersom garantin bara torde behöva infrias om Stockholms kommun är finansiellt försvagad och då rimligtvis inte heller kan infria sina åtaganden gentemot staten.

Även om regeringens förslag lägger huvudansvaret på Stockholms kommun är det därför inte möjligt för staten att vare sig praktiskt eller moraliskt

frigöra sig från ett ansvar för eventuella negativa konsekvenser av den garanti som staten ställer upp. Anser staten år 1996 att olympiska sommarspel i Stockholm är en nationell angelägenhet, kan staten inte rimligen anse motsatsen år 2004 eller senare. Staten kan inte heller frånta sig ansvaret för att den statliga garantin kan ge såväl Stockholms kommun som andra kommuner en falsk säkerhetskänsla och leda till ett större risktagande och större insatser av kommunala medel än som kanske annars hade blivit fallet. Riskerna för en avsevärd ekonomisk förlust måste därför bedömas som en nationell angelägenhet.

Eftersom det får anses mindre sannolikt att Stockholm ges möjlighet att arrangera ett sommar-OS redan efter sin första ansökan, kan det förutses att ansökningsförfarandet kan komma att upprepas, kanske flera gånger. Varje gång kommer förfarandet att vara förenat med avsevärda kostnader för den arrangerande kommunen och troligen också för staten.

Enligt min mening innebär en statlig garanti för de olympiska sommarspelelen i Sverige ett så stort ekonomiskt risktagande med medborgarnas pengar att det inte uppvägs av de positiva effekterna. Projektet kan därför inte accepteras i vare sig nuvarande statsfinansiella läge eller det statsfinansiella läge som kan förutses vara för handen under 2000-talets första decennium.

Med hänsyn härtill anser jag att kulturutskottet bör tillstyrka det avslagsyrkande som finns i bl.a. den motion, Kr11, som jag väckt tillsammans ned Gullan Lindblad och Tom Heyman.